

בתי המשפט

עת"מ 625/03		בבית המשפט המחוזי בירושלים	
		בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים	
12/06/2003		כב' השופטת מוסיה ארד - סגנית נשיא	בפני :

בעניין:

חברת פאיז ואברהמים (1991) בע"מ

העותרות

ע"י ב"כ עו"ד נ' ארשיד

נגד

1. עיריית ירושלים

2. הגיחון מפעלי מים וביוב ירושלים בע"מ

3. ועדת המכרזים של עיריית ירושלים

על-ידי ב"כ עו"ד א' ברנט

4. אחים סלהב בע"מ

על-ידי ב"כ עו"ד ב' מועלם

המשיבות

מיני-רציו:

בתי משפט – סמכותו העניינית של ביהמ"ש לעניינים מנהליים

ביהמ"ש קבע, כי אין לו סמכות עניינית לדון בעתירה.

ביהמ"ש לעניינים מנהליים אינו מוסך לדון בעתירות שנושאות מכרזים של תאגידים עירוניים. התוספת הראשונה לחוק מונה את הגופים שמכרזים מטעמם יידונו בביהמ"ש. תאגידים עירוניים אינם מנויים בתוספת.

פסק דין

1. חברת הגיחון (להלן: "המשיבה 2") פרסמה מכרז שעניינו ביצוע עבודה שוטפת של אחזקה ותיקונים ברשת הביוב העירונית בירושלים. עם פתיחת תיבת המכרזים התברר, כי הצעת "חברת פאיז ואברהמים" (להלן: "העותרת") עומדת על סך של 2,198,732 ₪, ואילו הצעת "אחים סלהב בע"מ" (להלן: "המשיבה 4") עומדת על סך של 2,169,000 ₪. לאחר שהתקיימה בדיקה פרטנית של ההצעות, התברר כי בהצעת המשיבה 4 נפלה טעות בתמחור סעיף 14.1.010 (להלן: "הסעיף שבמחלוקת"). תנאי המכרז קבעו כי מספר היחידות הנדרשות בסעיף שבמחלוקת הוא 70. במקום בו היה על המשיבה 4 למלא את מחיר היחידה נכתב 10,000 ₪ ובמקום בו היה עליה למלא את סך כל העלות עבור הסעיף שבמחלוקת המתקבלת מהכפלת מספר היחידות במחיר היחידה, נכתב 7,000 ₪. מחלוקת הביוב של המשיבה 2 תיקנה

את מחיר היחידה בהצעת המשיבה 4 והעמידה אותו על 100 ₪. לאחר שהתקבל אישורה של המשיבה 4 לתיקון האמור, היא הוכרזה כזוכה במכרז.

2. טענתה העיקרית של העותרת היא, כי התיקון שביצעה המשיבה 2 בהצעתה של המשיבה 4 ואשר הביא לזכייתה, נעשה בניגוד לתקנות העיריות (מכרזים) תשמ"ח-1987 ("להלן: התקנות"). בהתאם לקבוע בתקנה 18(ג) לתקנות, היה על הוועדה לתקן את סך כל העלות עבור הסעיף שבמחלוקת ולהעמידו על 700,000 ₪ במקום על 7,000 ₪. תיקון כאמור היה מייקר את הצעתה של המשיבה 4 והופך את הצעת העותרת להצעה הזולה ביותר.

3. המשיבות טוענות, כי בית המשפט לעניינים מינהליים כלל אינו מוסמך לדון בעתירה. הטעם לכך הנו, כי חברת הגיחון הנה תאגיד עירוני, וככזה אין לבית משפט זה סמכות לדון בענייניו. לגופו של עניין, טוענים המשיבים, כי דובר היה בטעות קולמוס אשר היה ניתן לתקנה.

4. דין העתירה להידחות מן הטעם של העדר סמכות עניינית לבית המשפט לעניינים מינהליים.

5. בית משפט לעניינים מינהליים אינו מוסמך לדון בעתירות שנושן מכרזים של תאגידים עירוניים. סעיף 15(1) לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים התש"ס-2000 קובע, כי לבית המשפט סמכות לדון בעתירות נגד רשות בעניין מהעניינים המנויים בתוספת הראשונה. התוספת הראשונה מפרטת את הגופים שמכרזים מטעמם ידונו בבית משפט לעניינים מינהליים. מכרזיהם של תאגידים עירוניים אינם מנויים בין אלה. וכך נקבע בתוספת:

"מכרזים - ענייני מכרזים של המדינה, רשויות מקומיות, תאגידים שהוקמו לפי חוק, חברות ממשלתיות וחברות בת ממשלתיות, שענינם התקשרות בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, או לביצוע עבודה, או לרכישת שירותים".

(ראו גם עת"מ 368/01 (י-ם) לסיכו בע"מ נ' הגיחון, דינים-מחוזי, לג(3)869)

6. למעלה מן הצורך נעיר, כי גם לגוף העניין, אין לקבל את טענת העותרת.

תקנה 18(ג) לתקנות קובעת כדלהלן:

"נתגלתה במסמכי המכרז, בעת הבדיקה בידי מומחה או בידי הוועדה טעות חשבונית, תתוקן הטעות בידי יושב ראש הוועדה ועל דעת הוועדה; התיקון יירשם בפרוטוקול; נתגלתה אי התאמה בין המחיר הכולל של מספר יחידות ובין המחיר של כל יחידה שצויין במסמכי המכרז, תתוקן אי התאמתה בהסתמך על המחיר של כל יחידה".

סעיפי המכרז אף הם קובעים כי במקרה של אי התאמה יתוקן הסכום הכולל ולא סכום היחידה.

סמכות ועדת המכרזים לתקן טעויות בהצעות הורחבה בפסיקה גם לטעויות שאינן טעויות חשבוניות גרידא, בכפוף לכך שתיקון הטעות לא יקנה יתרון בלתי הוגן למציע לעומת מתחריו (בג"צ 47/68 א.שרמן ובנו (1954) בע"מ נ' שר העבודה ואח', פ"ד כב(1)496; הרציג, עמ' 271-272). תקנה 18(ג) סיפא לתקנות

היא ספציפית יותר, ובאה להסדיר אי התאמה בין מחיר יחידה לבין סך כל העלות במטרה למנוע מצב בו הצעה תכלול בתוכה טווח תמרון פסול ותקנה יתרון בלתי הוגן למציע מסוים. לכן, לכאורה, היה על המשיבה 2 לתקן את הצעת המשיבה 4 בהסתמך על מחיר היחידה הנקוב בה, ולהופכה בכך ליקרה יותר. הפסיקה הדגישה את החשיבות שיש במילוי אחר תקנה 18(ג) סיפא לתקנות, ואולם נקבע, כי אין לנקוט בגישה דווקנית וכי יש לאפשר תיקון במחיר היחידה כאשר מחיר היחידה בשוק ידוע וכשאינן טעם לפקפק בתום לבה של המציעה. תיקון הטעות אסור רק כאשר נותר ספק לגבי מקורה של הטעות (בג"צ 263/73 שורה נ' עיריית חיפה, פ"ד כז(2)790; בג"צ 241/76 בנייני אייפל חברה בע"מ נ' עיריית ת"א (לא פורסם)).

בענייננו, לא ניתן לומר כי הצעתה של המשיבה 4 לוקה באי-בהירות לגבי מקורה של הטעות. השוואה בין מחירי היחידה שהוצעו על-ידי כלל המציעות עבור הסעיף שבמחלוקת מלמדת באופן ודאי, כי מקור הטעות בהצעת המשיבה 4 הוא במחיר היחידה ולא בסך כל העלות. ניתן לראות כי מחירי היחידה בהצעות האחרות נעים בין 10 ₪ ליחידה ל- 300 ₪ ליחידה. בנסיבות אלה, ברור כי מציע שתמחר את היחידה בסך של 10,000 ₪ ותמחר את מחירן של 70 יחידות בסכום של 7,000 ₪, התכוון לתמחר כל יחידה בסכום של 100 ₪ ושגה כשרשם סכום של 10,000 ₪ כמחיר כל יחידה. מבחינה זו, דומים נסיבות המקרה שלפנינו לנסיבותיו של המקרה שנדון בבג"צ 263/73 הנ"ל.

7. לאור מסקנתי כמפורט לעיל, אינני רואה מקום לדון בשאר טענות העותרת ואני דוחה אותן.

8. העותרת תישא בהוצאות המשיבים בסכום כולל של 10,000 ₪ + מע"מ שיחולקו באופן שווה בין משיבה 4 לבין משיבות 1, 2 ו-3.

המזכירות תשלח פסק הדין לבאי-כוח הצדדים בפקסימיליה.

ניתן היום, י"ב בסיוון, תשס"ג (12 ביוני 2003), בהעדר הצדדים.

מוסיה ארד, סגנית נשיא

נוסח זה כפוף לשינויי עריכה וניסוח